

Sygn. akt. IV Ka 274/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2013r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział IV Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Dorota Kropiewnicka (spr.)

Sędziowie SSO Krzysztof Głowacki

SSR del. do SO Anna Statkiewicz

Protokolant Artur Łukiańczyk

przy udziale C. T. Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2013r.

sprawy **W. Ż.**

oskarżonego o przestępstwa z art. 280§1 kk i art. 158§1 kk w zw. z art. 11§2 kk w zw. z art. 64§2 kk oraz z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 64 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego oraz obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Oławie

z dnia 6 grudnia 2012 r. sygn. akt II K 121/12

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że przyjmuje, iż czynu opisanego w pkt II części dyspozytywnej wyroku oskarżony dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa określonych w art. 64 § 1 kk, czyn ten kwalifikuje z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i powyższe przepisy przyjmuje za podstawę wymierzonej oskarżonemu kary;

II. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa (Kasa Sądu Rejonowego w Oławie) na rzecz adwokata M. P. kwotę 516,60 złotych (pięciuset szesnastu i ⁶⁰/100, w tym VAT), tytułem nieopłaconej obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt: IV Ka 274/13

UZASADNIENIE

W. Ż. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 22 października 2011r. w O. , działając wspólnie i w porozumieniu z J. L. oraz N. L., używając przemocy wobec E. P. polegającej na szarpaniu za włosy, biciu po twarzy i kopaniu po całym ciele, doprowadził ją do stanu bezbronności powodując tym samym obrażenia ciała w postaci złamania nadgarstka ręki lewej, stłuczenia głowy i ogólnych potłuczeń, które obrażenia naruszyły czynności narządów ciała pokrzywdzonej na czas powyżej dni 7, a

następnie zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 48 zł. 80 gr., przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w warunkach wielokrotnego powrotu do przestępstwa, będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Oławie Wydział II Karny z dnia 29.04.2002r. sygn. akt IIK 559/00 za czyn z art. 13§1kk w zw. z art. 282kk w zw. z art. 64§2kk na karę 3 lat pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 31.05.2006r. do 06.11.2006r. z zaliczeniem okresu od 31.07.2001r. do 24.08.2004r. w ramach orzeczonej na mocy wyroku łącznego z dnia 20.12.2002r. przez Sąd Rejonowy w Oławie Wydział II Karny sygn. akt IIK 648/02 kary 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności, tj. o czyn z art. 280§1kk i art. 158§1kk i art. 157§1kk w zw. z art. 11§2kk w zw. z art. 64§2kk;

II. w dniu 28 września 2011r. w O. używając przemocy wobec Z. W. polegającej na uderzeniu głową w nos, doprowadził go do stanu bezbronności powodując tym samym obrażenia ciała w postaci urazu twarzoczaszki ze złamania nosa i niewielkim przemieszczeniem odłamów, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała pokrzywdzonego na okres poniżej dni 7- art. 157§2kk, a następnie usiłował dokonać zaboru pieniędzy pokrzywdzonego, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na brak przedmiotów będących w jego zainteresowaniu przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w warunkach wielokrotnego powrotu do przestępstwa opisanego w pkt I, tj. o czyn z art. 13§1kk w zw. z art. 280§1kk i art. 157§2kk w zw. z art. 11§2kk w zw. z art. 64§2kk;

III. w dniu 22 października 2011r. w O. groził E. P. pozbawieniem życia i podpaleniem mieszkania, czym wzbudził u pokrzywdzonej uzasadnioną obawę spełnienia wypowiedzianych gróźb, przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa opisanego w pkt I, tj. o czyn z art. 190§1kk w zw. z art. 64§1kk.

Wyrokiem z dnia 6 grudnia 2012 r. **Sąd Rejonowy w Oławie**:

I. uznał oskarżonego za winnego tego, że w dniu 22 października 2011r. w O., działając wspólnie i w porozumieniu z J. L. oraz N. L., używając przemocy wobec E. P. polegającej na szarpaniu za włosy, biciu po twarzy i kopaniu po całym ciele, doprowadzając ją do stanu bezbronności powodując tym samym obrażenia ciała w postaci złamania nadgarstka ręki lewej, stłuczenia głowy i ogólnych potłuczeń, które obrażenia naruszyły czynności narządów ciała pokrzywdzonej na czas powyżej dni 7, zabrał w celu przywłaszczenia pieniądze w kwocie 48 zł 80 gr., przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w warunkach wielokrotnego powrotu do przestępstwa, będąc uprzednio skazanym wyrokiem Sądu Rejonowego w Oławie Wydział II Karny z dnia 29.04.2002r. sygn. akt IIK 559/00 za czyn z art. 13§1kk w zw. z art. 282kk w zw. z art. 64§2kk na karę 3 lat pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 31.05.2006r. do 06.11.2006r. z zaliczeniem okresu od 31.07.2001r. do 24.08.2004r. w ramach orzeczonej na mocy wyroku łącznego z dnia 20.12.2002r. przez Sąd Rejonowy w Oławie Wydział II Karny sygn. akt IIK 648/02 kary 3 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności tj. uznał za winnego popełnienia występku z art. 280§1kk i art. 158§1kk w zw. z art. 11§2kk w zw. z art. 64§2kk i za to na podstawie art. 280§1kk przy zast. art. 11§3kk i art. 64§2kk wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. uznał oskarżonego za winnego tego, że w dniu 28 września 2011r. w O. uderzając głową w nos Z. W. spowodował u wyżej wymienionego obrażenia ciała w postaci urazu twarzoczaszki ze złamaniem nosa i niewielkim przemieszczeniem odłamów, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała pokrzywdzonego na okres poniżej dni siedmiu, przy czym zarzucanego mu czynu dopuścił się w warunkach wielokrotnego powrotu do przestępstwa opisanego w pkt I tj. uznał za winnego popełnienia występku art. 157§2kk w zw. z art. 64§2kk i za to na podstawie art. 157§2kk przy zast. art. 64§2kk wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

III. uniewinnił oskarżonego od popełnienia czynu opisanego w pkt III części wstępnej wyroku;

IV. na podstawie art. 85 k.k. i art. 86§1 k.k. połączył orzeczone wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności orzeczone w pkt. I i II części rozstrzygającej wyroku i wymierzył mu karę łączną 2 (dwóch) lat i 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

V. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz kancelarii adwokackiej (...) kwotę 1136,52 złote (w tym vat) tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu **W. Ż.** z urzędu;

VI. zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wniósł także **obrońca oskarżonego**, który zarzucił Sądowi Rejonowemu:

I. obrazę prawa procesowego, a to **art. 424** kpk mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, polegającą na wewnętrznej sprzeczności ustaleń faktycznych, poprzez przyjęcie z jednej strony, że W. Ż., działając wspólnie i w porozumieniu z pozostałymi oskarżonymi, kopał E. P., a następnie zabrał jej w celu przywłaszczenia 48,80 zł przy jednoczesnym ustaleniu, iż W. Ż. odciągał od pokrzywdzonej sprawcę tj. N. L.;

II. obrazę prawa procesowego, a to **art. 5 § 2 kpk** poprzez rozstrzygnięcie istniejących w sprawie wątpliwości na niekorzyść oskarżonego podczas, gdy żaden z przeprowadzonych dowodów nie potwierdza, aby W. Ż. używał przemocy wobec E. P. lub dokonał zaboru jej mienia;

III. **błąd w ustaleniach faktycznych** przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia polegający na przyjęciu, że oskarżony dokonał zaboru mienia E. P. podczas gdy ta ostatnia na rozprawie zeznała, iż nie widziała, aby W. Ż. przeszukiwał jej kieszenie;

IV. obrazę prawa materialnego, a to **art. 280 § 1 kk w zw. z art. 158 § 1 kk**, poprzez przyjęcie za podstawę skazania wskazanych przepisów pozostających w zbiegu kumulatywnym, podczas gdy narażenie na niebezpieczeństwo przewidziana w art. 158 § 1 kk mieści się w zakresie ochrony przewidzianej przez art. 280 § 1 kk, zatem między tymi przepisami zachodzi zbieg pozorny (pomijalny), a nie kumulatywny;

V. rażącą niewspółmierność kary wyrażającej się w orzeczeniu wobec W. Ż. kary jednostkowej 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, w konsekwencji również kary łącznej, podczas gdy oskarżony starał się zapobiec pobiciu i odciągał oskarżoną N. L. od pokrzywdzonej;

VI. obrazę prawa procesowego a to art. 201 kpk w zw. z art. 170 kpk mającą istotny wpływ na treść wyroku, a polegającą na wyrokowaniu co do sprawstwa i winy oskarżonego na podstawie niepełnej opinii co do jego poczytalności, nie uwzględniającej możliwości nawrotu psychozy reaktywnej i schizofrenii, tym bardziej że W. Ż. 7 dni przed popełnieniem czynu o którym mowa w pkt II wyroku wyszedł ze szpitala psychiatrycznego;

VII. obrazę prawa procesowego a to art. 167 kpk polegająca na nie przeprowadzeniu na rozprawie dowodu z zeznań M. K. (1) na okoliczność sprawcy czynu dokonanego na Z. W..

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzuconego mu czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Apelację od powyższego wyroku wniósł także **oskarżony**, który zarzucił Sądowi Rejonowemu błędną ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a konsekwencji niezasadne przypisanie mu obu zarzucanych mu czynów, podczas gdy oskarżony czynów tych nie popełnił.

Wskazując na powyższe, oskarżony wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie go od stawianych mu zarzutów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje oskarżonego oraz jego obrońcy skutkowały częściową zmianą zaskarżonego wyroku, choć z innych przyczyn niż zostały w nich wskazane. Wbrew zarzutom obu skarżących Sąd Rejonowy prawidłowo zebrał i ocenił materiał dowodowy sprawy, zasadnie przypisując oskarżonemu przestępstwa popełnione na szkodę E. P. oraz Z. W.. Nieuzasadnione było jedynie ustalenie Sądu I instancji, jakoby popełniając przestępstwo opisane w pkt II części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku oskarżony działał w warunkach wielokrotnego powrotu do przestępstwa (art. 64 § 2 kk). Zebrane w sprawie dowody wskazywały że oskarżonemu można było przypisać jedynie działanie w

warunkach powrotu do przestępstwa opisanych w art. 64 § 1 kk. W konsekwencji Sąd Okręgowy co do zasady podzielił dokonaną przez Sąd I instancji ocenę zgromadzonych w sprawie dowodów, zaś zmiana zaskarżonego wyroku dotyczyła wyłącznie opisu, kwalifikacji prawnej oraz podstawy wymiaru kary za czyn przypisany oskarżonemu w pkt II części dyspozytywnej wyroku.

Wbrew zarzutom obu skarżących zebrane w sprawie dowody w sposób jednoznaczny wskazywały, że oskarżony rzeczywiście popełnił przestępstwo na szkodę E. P.. Pokrzywdzona w toku całego postępowania konsekwentnie wskazywała, że początkowo agresję wobec niej przejawiała wyłącznie współoskarżona N. L., która zaczęła się z nią szarpać jeszcze wewnątrz budynku. Pokrzywdzonej udało się wyswobodzić i uciec na zewnątrz, jednak została dogoniona przez N. L., która kontynuowała stosowanie wobec pokrzywdzonej przemocy fizycznej. Oskarżony W. Ż. oraz współoskarżony J. L. dobiegli do obu kobiet dopiero po pewnym czasie, a więc już w momencie gdy zdarzenie zostało zaobserwowane przez bezstronnych świadków- I. U., I. Ż. oraz A. T.. Po dobiegnięciu do pokrzywdzonej, zarówno oskarżony Ż. jak i współoskarżony J. L. przyłączyli się do N. L. i w trójkę szarpali oraz uderzali pokrzywdzoną. Znajdowało to wsparcie nie tylko w konsekwentnych zeznaniach pokrzywdzonej, ale także w złożonych w postępowaniu przygotowawczym wyjaśnieniach współoskarżonych N. oraz J. L..

W powyższym kontekście nieuzasadnione były w szczególności zarzuty obrony, że skoro bezstronni świadkowie wskazywali, że w zdarzeniu brały udział wyłącznie dwie kobiety, to wykluczało to udział w przestępstwie któregośkolwiek z oskarżonych mężczyzn, w szczególności W. Ż.. Wszak z zeznań wskazanych wyżej świadków jednoznacznie wynikało, że każdy z nich obserwował jedynie początkowy etap zdarzenia, a nadto obserwacje te trwały przez krótki czas („ja obserwowałam to zdarzenie tylko przez chwilę i nie zdołałam się dokładnie przyjrzeć z uwagi na mój słaby wzrok”- zeznania świadka A. T., k. 32, „przyglądałam się całej sytuacji przez niecałą minutę”- zeznania świadka I. U., k. 28, „podeszłam do okna z pokoju dziecinnego i zobaczyłam, że przed klatką schodową nr 39 szarpia się dwie kobiety. Widząc to odeszłam od okna, jak również nie pozwoliłam na to patrzeć dzieciom”- zeznania świadka I. Ż., k. 265). W świetle powyższego nie budzi zdziwienia fakt, że świadkowie nie widzieli oskarżonego Ż., bowiem zarówno z zeznań pokrzywdzonej, jak i z wyjaśnień wszystkich oskarżonych spójnie wynikało, że W. Ż. oraz J. L. dobiegli do obu kobiet dopiero po pewnym czasie, a w konsekwencji mogli zostać niezauważeni przez obserwujących zajście bezstronnych świadków.

Wbrew zarzutom obrony żadnego znaczenia dla treści merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy nie miało także ustalenie, który z oskarżonych zabrał pokrzywdzonej pieniądze. W świetle wyjaśnień E. P. nie budziło bowiem wątpliwości, że oskarżeni działali wspólnie i w porozumieniu, zaś zgodnie z materialnobiektywną koncepcją współsprawstwa czyn zabroniony popełnia nie tylko ten, kto bezpośrednio wyczerpuje znamiona danego typu czynu zabronionego, ale i ten, kto swoim działaniem w sposób istotny przyczynia się do jego popełnienia, choćby nawet sam nie wykonał żadnej czynności opisanej w znamionach danego typu przestępstwa. Z zeznań pokrzywdzonej jednoznacznie wynikało, że wszyscy oskarżeni używali wobec niej przemocy fizycznej, zaś w pewnym momencie usłyszała ona, jak któryś z oskarżonych spytał N. L., czy ta zabrała już pokrzywdzonej wszystkie posiadane przez nią pieniądze. Zeznania pokrzywdzonej znajdowały przy tym wsparcie w zeznaniach świadka J. S., która słyszała jak w rozmowie bezpośrednio po zdarzeniu oskarżeni stwierdzili, że pokrzywdzona miała przy sobie mało pieniędzy. Ze wskazanych dowodów w sposób jednoznaczny wynika, że zamiarem wszystkich oskarżonych było dokonanie zaboru należącego do pokrzywdzonej mienia, zaś dla treści merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy większego znaczenia nie miało ustalenie, który z nich przeszukał odzież pokrzywdzonej oraz zabrał należące do niej pieniądze.

Wbrew zarzutom skarżącego większego znaczenia dla odpowiedzialności oskarżonego nie miało również ustalenie, iż w pewnym momencie W. Ż. zaczął odciągać N. L. od pokrzywdzonej, chcąc zapobiec dalszemu stosowaniu wobec niej przemocy fizycznej. Wszak zarówno z zeznań pokrzywdzonej jak i z wyjaśnień N. L. wynikało, że oskarżony zachował się w ten sposób już po dokonaniu zaboru pieniędzy, a więc w istocie po popełnieniu przestępstwa rozboju. Oskarżony miał świadomość, że oskarżeni zrealizowali w pełni swój zamiar, a w konsekwencji stosowanie wobec pokrzywdzonej dalszej przemocy fizycznej byłoby bezcelowe. Nawet jeśli zachowanie oskarżonego zapobiegło powstaniu u pokrzywdzonej poważniejszych obrażeń ciała, to podjęte przez niego działanie nie miało znaczenia dla ustaleń odnośnie wyczerpania przez niego ustawowych znamion przestępstwa z art. 280 § 1 kk. Zachowanie to

nie mogło mieć również większego wpływu na wysokość wymierzonej oskarżonemu kary. W postawie oskarżonego nie ujawnił się wszak żal z powodu popełnienia rozboju, oskarżony nie naciskał na współoskarżonych, aby zwrócić pokrzywdzonej zabrane wcześniej pieniądze, zaś po całym zdarzeniu spokojnie wrócił do mieszkania J. S., gdzie wspólnie z pozostałymi oskarżonymi wyraził swoje niezadowolenie z powodu małej ilości skradzionych pieniędzy.

Jednocześnie wbrew zarzutom skarżącego przyznanie przez pokrzywdzoną, że oskarżony Ź. naciskał na N. L., aby ta zaniechała dalszego bicia pokrzywdzonej, w żadnym zakresie nie podważało wiarygodności zeznań pokrzywdzonej. Przepięstwo popełnione na szkodę E. P. dzieliło się na kilka faz, które pokrzywdzona opisała w sposób obiektywny i wiarygodny. Agresywnego zachowania oskarżonego w początkowej fazie zajścia, następnie zaś jego udziału w zaborze mienia pokrzywdzonej nie wyłączała fakt, iż w końcowym etapie zdarzenia oskarżony chciał zapobiec dalszemu stosowaniu wobec pokrzywdzonej przemocy fizycznej. Taki opis zachowania oskarżonego niewątpliwie nie pozostaje wewnątrznie sprzeczny, zaś wiarygodność złożonych przez pokrzywdzoną zeznań nie mogła być z tego powodu zakwestionowana.

Nieuzasadniony był także zarzut obrońcy oskarżonego dotyczący przyjętej przez Sąd Rejonowy kwalifikacji prawnej czynu. W świetle ujawnionych w sprawie faktów kumulatywne zakwalifikowanie działania oskarżonych z art. 280 § 1 kk oraz art. 158 § 1 kk było jak najbardziej uzasadnione. Wszak ze sposobu zachowania oskarżonych wynikało, że ich zamiarem było użycie wobec pokrzywdzonej przemocy fizycznej nie tylko w celu zaboru należących do niej pieniędzy, ale także w celu swoistego „ukarania” pokrzywdzonej za rzekome działania podjęte na szkodę N. L.. Oskarżeni chcieli więc nie tylko zabrać pokrzywdzonej należące do niej mienie, ale także ją pobić. W tych okolicznościach dla pełnego opisanego rzeczywistych intencji oskarżonych należało zastosować kumulatywną kwalifikację prawną, która najwierniej oddawała okoliczności sprawy, a zwłaszcza towarzyszące oskarżonym motywy. Oczywiście nieuzasadniona była przy tym argumentacja skarżącego, jakoby w doktrynie oraz orzecznictwie sądowym „ugruntowane było stanowisko, że przepis art. 280 § 1 kk nie pozostaje w kumulatywnym zbiegu z przepisem art. 158 § 1 kk”. W każdym bowiem wypadku o kwalifikacji prawnej czynu decydują okoliczności faktyczne konkretnej sprawy, co potwierdza zresztą szereg orzeczeń sądowych, w których zachowanie oskarżonych kwalifikowano łącznie z obu wskazanych wyżej przepisów prawnych (por. np. postanowienie SN z dnia 8 maja 2012 r., III KK 343/11, Biul.PK 2012/5/8, wyrok SA w Lublinie z dnia 26 października 1999 r., II AKa 168/99, Prok.i Pr.-wkl. 2000/3/20, wyrok SA w Katowicach z dnia 23 października 2003 r., II AKa 378/03, KZS 2004/2/46).

Wbrew zarzutom skarżących wątpliwości nie budziły także okoliczności popełnienia przez oskarżonego przestępstwa na szkodę Z. W.. Sam pokrzywdzony konsekwentnie wskazywał na oskarżonego jako na sprawcę czynu, rozpoznając go zarówno w trakcie przeprowadzonego w postępowaniu przygotowawczym okazania wizerunku, jak i bezpośrednio w toku rozprawy. Co prawda oskarżony starał się wykazywać, że przedmiotowego przestępstwa dopuścił się inny mężczyzna, jednak jego wyjaśnienia pozostawały w tym zakresie w sprzeczności nie tylko z zeznaniami pokrzywdzonego, ale i z zeznaniami świadka M. K. (1), która w toku postępowania przygotowawczego kategorycznie zaprzeczyła, by przekazywała oskarżonemu informacje o czynie popełnionym rzekomo przez mężczyznę o pseudonimie (...). Trudno zresztą zrozumieć przyczyny, dla których świadek K. miałaby udawać się do oskarżonego i informować go o przestępstwie popełnionym przez (...), skoro z mężczyzną owym oskarżony nie był w żaden sposób powiązany. Na marginesie wskazać przy tym należy, że pokrzywdzony spójnie i konsekwentnie wskazywał, że sprawcy przestępstwa nie towarzyszyła żadna inna osoba, podczas gdy oskarżony twierdził, że (...) przebywał wówczas wspólnie ze świadkiem K.. Pokrzywdzony nie miał żadnego interesu w składaniu obciążających oskarżonego zeznań i trudno zrozumieć przyczyny, dla których miałby ryzykować odpowiedzialnością karną za składanie fałszywych zeznań, skoro wydanie wyroku skazującego nie łączyło się dla niego z osiągnięciem jakichkolwiek korzyści.

Prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego nie podważało przy tym zrezygnowanie z przesłuchania na rozprawie świadka M. K. (1). Sąd Rejonowy wielokrotnie wzywał świadka na rozprawę, podejmując również próby ustalenia jej aktualnego miejsca pobytu. Wobec ustalenia, że świadek przebywa za granicą, bezpośrednie przeprowadzenie tego dowodu niewątpliwie skutkowało by dalszym nieuzasadnionym opóźnieniem toku postępowania. Jednocześnie wobec

konsekwentnych zeznań pokrzywdzonego Z. W. ponowne przesłuchiwanie M. K. (1) nie było niezbędne, zaś pominięcie tej czynności dowodowej nie miało wpływu na treść merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy.

Wbrew zarzutom skarżącego nie zachodziły również podstawy do ponownego przeprowadzania w sprawie badań psychiatrycznych oskarżonego, celem uzupełnienia wydanych już opinii biegłych psychiatrów. Oskarżony został w toku niniejszego postępowania wnikliwie przebadany, zaś opinie psychiatryczne zostały wydane po szczegółowym przeanalizowaniu dokumentacji z przebiegu dotychczasowego leczenia oskarżonego. W oparciu o bezpośrednie badanie oskarżonego oraz obszerną dokumentację lekarską biegłe jednoznacznie wskazały, że w chwili popełnienia zarzucanych mu przestępstw, oskarżony nie miał zniesionej ani ograniczonej zdolności do rozpoznania znaczenia swoich czynów oraz do pokierowania swoim postępowaniem. Biegłe wskazały, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wynikało, iż oskarżony w czasie obu czynów nie ujawniał zaburzeń psychotycznych oraz nie działał pod wpływem przeżyć chorobowych. Działania objęte stawianymi mu zarzutami były zborne, podporządkowane postawionym celom, które nie miały charakteru psychotycznego oraz nie wynikały z podawanych przez oskarżonego urojeń religijnych. W świetle powyższego nie sposób było podzielić zarzutów obrońcy oskarżonego, jakoby sporządzone w sprawie opinie były niepełne, niejasne lub wewnętrznie sprzeczne. Tylko zaś takie ustalenie dawałoby Sądowi I instancji podstawę do dopuszczenia w sprawie kolejnej opinii uzupełniającej lub opinii innego zespołu biegłych. Subiektywne przekonanie strony o wadliwości sporządzonych opinii w żadnym razie nie może decydować o obowiązku dopuszczenia przez Sąd kolejnej opinii biegłych. Jeżeli bowiem sporządzona w sprawie opinia jest przekonująca i zupełna dla Sądu, który swoje stanowisko w tym względzie szczegółowo uzasadni, to fakt iż opinia taka zawiera niekorzystne dla oskarżonego wnioski, niewątpliwie nie może być przesłanką do zastosowania w sprawie normy art. 201 kpk (tak np. postanowienie SN z dnia 13 września 2006 r., IV KK 139/06, OSNwSK 2006/1/1715, postanowienie SN z dnia 26 lipca 2006 r., III KK 455/05, OSNwSK 2006/1/1480, wyrok SA w Lublinie z dnia 27 listopada 2012 r., II AKa 260/12, LEX nr 1246773). Sporządzone w sprawie opinie zostały wydane po wszechstronnym zapoznaniu się z przebiegiem dotychczasowego leczenia oskarżonego oraz uwzględniały charakter stwierdzonych u niego zaburzeń sfery psychicznej. W konsekwencji Sąd Rejonowy w pełni zasadnie uznał, że złożony przez obronę wniosek o dopuszczanie w sprawie dowodu z kolejnej opinii biegłych zmierzał wyłącznie do opóźnienia toku postępowania i jako taki nie zasługiwał na uwzględnienie. Wydane w sprawie opinie psychiatryczne były pełne, jasne i wszechstronnie uzasadnione, a w konsekwencji mogły one stanowić podstawę dokonywanych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych.

Mając na uwadze wszystkie wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy co do zasady zaakceptował rozstrzygnięcie Sądu I instancji w przedmiocie sprawstwa i winy oskarżonego, uznając że zgromadzony w sprawie materiał dowody wskazywał, iż W. Ż. rzeczywiście popełnił przestępstwa na szkodę E. P. oraz Z. W..

Błędne było jedynie ustalenie Sądu Rejonowego, że czynu opisanego w pkt II części dyspozytywnej wyroku oskarżony dopuścił się w warunkach wielokrotnego powrotu do przestępstwa. Wszak zgodnie z art. 64 § 2 kk działanie w warunkach wielokrotnego powrotu do przestępstwa ma miejsce wówczas, gdy sprawca uprzednio skazany w warunkach określonych w art. 64 § 1 kk, który odbył łącznie co najmniej rok kary pozbawienia wolności i w ciągu 5 lat po odbyciu w całości lub części ostatniej kary popełnia ponownie umyślne przestępstwo przeciwko życiu lub zdrowiu, przestępstwo zgwałcenia, rozboju, kradzieży z włamaniem lub inne przestępstwo przeciwko mieniu popełnione z użyciem przemocy lub groźbą jej użycia.

Czyn przypisany oskarżonemu w pkt II części dyspozytywnej wyroku wyczerpywał znamiona z art. 157 § 2 kk, a więc był przestępstwem przeciwko zdrowiu, popełnionym z użyciem przemocy. Podkreślić jednak należy, że z uwagi na kierunek wywiedzionych w sprawie apelacji, Sąd Okręgowy nie mógł dokonywać nowych, niekorzystnych dla oskarżonego ustaleń faktycznych, a w konsekwencji za podstawę działania oskarżonego w warunkach powrotu do przestępstwa można było uznawać wyłącznie jeden z uprzednio wydanych wobec niego wyroków skazujących, a to wyrok opisany w pkt I części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku (wyrok Sądu Rejonowego w Oławie z dnia 29 kwietnia 2002 r., sygn. akt II K 559/00, objęty następnie wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Oławie z dnia 20 grudnia 2002 r., sygn. akt II K 648/02).

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Oławie z dnia 29 kwietnia 2002 r. oskarżony został skazany za czyn z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 282 kk w zw. z art. 64 § 2 kk, polegający na tym, że oskarżony groził M. K. (2) pobiciem i zniszczeniem mienia, czym usiłował zmusić ją do rozporządzenia mieniem. Tym samym należało uznać, że przypisany wówczas oskarżonemu czyn stanowił przestępstwo skierowane wyłącznie przeciwko mieniu. W szczególności nie był to czyn skierowany przeciwko zdrowiu lub życiu pokrzywdzonej, bowiem oskarżony nie używał wówczas przemocy fizycznej i nie wywołał u pokrzywdzonej żadnych obrażeń ciała. W konsekwencji nieprawidłowe było ustalenie Sądu I instancji, że aktualnie przypisane oskarżonemu przestępstwo zostało ponownie popełnione przeciwko zdrowiu lub życiu. Tylko zaś w takim wypadku istniałyby podstawy do zastosowania w sprawie normy art. 64 § 2 kk.

Czyn przypisany oskarżonemu w pkt II części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku został popełniony wyłącznie w warunkach art. 64 § 1 kk, bowiem aktualnie oraz uprzednio przypisane oskarżonemu czyny były podobnymi przestępstwami umyślnymi w rozumieniu art. 115 § 3 kk. Poprzednio oskarżony popełnił przestępstwo z użyciem groźby zastosowania przemocy, zaś aktualnie z użyciem przemocy, co świadczy o podobieństwie obu czynów (por. np. postanowienie SN z dnia 11 maja 2006 r., V KK 442/05, Lex nr 186972, postanowienie SA w Katowicach z dnia 19 listopada 2003 r., II AKz 845/03, KZS 2004/2/36).

Nieuzasadniony był także zarzut obrońcy oskarżonego dotyczący rażącej niewspółmierności orzeczonej wobec oskarżonego kary. Podkreślić należy, że czynu wyczerpującego m.in. znamiona z art. 280 § 1 kk oskarżony dopuścił się w warunkach wielokrotnego powrotu do przestępstwa, co obligowało Sąd do wymierzenia oskarżonemu kary powyżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, a więc orzeczenia kary wyższej niż 2 lata pozbawienia wolności. Zważywszy na okoliczności czynu, stopień winy oskarżonego, stopień społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu a także wielokrotną uprzednią karalność oskarżonego (w tym za przestępstwa przeciwko mieniu) orzeczona wobec niego kara jednostkowa 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności niewątpliwie nie raziła swą surowością, a wręcz mogła uchodzić za względnie łagodną. Także orzeczona wobec oskarżonego kara 6 miesięcy za drugie z popełnionych przestępstw oraz kara łączna 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności pozostawały adekwatne do wszystkich ujawnionych w sprawie okoliczności faktycznych i w powyższym zakresie zaskarżony wyrok przedstawiał się jako w pełni prawidłowy.

W związku z powyższym, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że przyjął, iż czynu opisanego w pkt II części dyspozytywnej wyroku oskarżony dopuścił się w warunkach powrotu do przestępstwa określonych w art. 64 § 1 kk, czyn ten zakwalifikował z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i powyższe przepisy przyjął za podstawę wymierzonej oskarżonemu kary.

W pozostałej części zaskarżony wyrok przedstawiał się jako prawidłowy i należało utrzymać go w mocy.

O kosztach nieopłaconej obrony udzielonej oskarżonemu z urzędu orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze oraz § 14 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Jednocześnie mając na uwadze sytuację osobistą i majątkową oskarżonego, Sąd Okręgowy zwolnił go z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.